

BREU SÍNTESI DE LES VUIT FAMÍLIES

Aquestes notes fan referència a les vuit línies ascendents de la família: les dels rebesavis dels meus fills. Per tal de facilitar la lectura d'aquestes pàgines m'ha semblat oportú iniciar-les amb esquemes simplificats i unes molt breus indicacions de cadascuna de les branques, centrant-les en els quatre avis d'aquests vuit rebesavis. Una petita referència de cada branca: lloc de naixement, origen de la família, ocupació, situació social, Una aproximació, alhora que breu guia.

FAMÍLIA FRAMIS

Framis Picasso, Andreu

Va néixer a la vila de Sant Martí de Provençals (avui Barcelona ciutat). Pertanyia a una família pagesa de la comarca de la Selva, amb casa pairal que anava passant d'hereu a hereu, a Gasserans. En aquella època, qui no era hereu, o es quedava solter a la casa, o es feia prevere o cercava una pubilla, o, amb una mà al davant i una altra al darrera, marxava a buscar-se la vida. El pare de l'Andreu, que no va ser hereu, s'havia decidit per la darrera opció: va dirigir-se cap a Sant Andreu del Palomar, avui també integrat a la ciutat de Barcelona.

La família va anar canviant la seva residència al llarg dels temps, des de Gasserans, per diferents llocs de la comarca de la Selva: Arbúcies, Sant Celoni, Pertegaç..., apropant-se poc a poc a Barcelona. Aquí van començar a enriquir-se molt, en introduir-se en l'incipient món de la indústria tèxtil (altres Framis farien de terrissaires). A les acaballes del segle XIX la seva economia fa fallida. El meu rebesavi havia estat un home molt treballador i emprenedor.

Torrens, Maria

Pertanyia a una família tradicional de Sant Martí de Provençals, on havia nascut. Si bé no eren rics, sí que es podien situar en un nivell social mitjà dins de la vila.

Campanyà, Gabriel

Era nascut a Sarrià, poble que amb el temps va ésser annexionat a la ciutat de Barcelona. Era l'hereu d'una important pairalia, avui desapareguda, que estaria situada al darrera del que ara és el Palau Nacional de Pedralbes. Eren, de molts segles, pagesos de renom a Sarrià.

Font, Teresa

També era nascuda a Sarrià, on estaven arrelats des de segles enrere. Eren considerats pagesos benestants.

FAMILÍA MENA

Mena de Ferran, Joaquim de

Havia nascut a Barcelona. Els orígens més antics situen els Mena al burgalés "Valle de Mena". Temps era temps, a la reconquesta de Castella, com a membres que eren de la petita noblesa, baixaren lluitant fins a La Mancha, on s'establiren durant un parell de segles. Ja llavors, l'avi de finals del segle XV era conegut amb l'alias "El Catalán", per les seves aficions a allò català. Venia a comprar-se la roba a Catalunya. Fa aproximadament dos segles i mig, s'instal·laren definitivament a Barcelona. Tot i ser petits nobles riquíssims, a les acaballes del segle XIX estaven arruïnats.

Pitaboado i Roig, Rosa

Aquesta rebesàvia meua havia nascut circumstancialment a Puerto Rico. Per la banda del seu pare eren gallecs, i per la de la mare, catalans. Era el fruit d'una generació que havia anat a fer les amèriques. El seu poder adquisitiu era elevat.

Palmarola i Grau, Feliu

Nascut a Ripoll (Ripollès, Osona). Tot i ser d'una família de tradició pagesa, en Feliu es va introduir, amb cert èxit, en la indústria del tèxtil aprofitant les aigües del riu Ter, al llarg del qual es van instal·lar en diferents èpoques. Quan va considerar que havia fet prou diners es va traslladar a viure a Barcelona.

Cayol (Callol) Padró, Rosa

Pertanyia a una família catalana de sempre, que durant una generació va marxar a fer les amèriques, a Puerto Rico, on va néixer la Rosa. Tornaren anys després a Barcelona, conservant l'amistat que havien fet amb els Pitaboadó a Puerto Rico.

FAMÍLIA BACH

Bach Plandolit, Francesc Xavier

Va néixer a Pruit, Collsacabra, Osona, a la pairalia El Bach que, des de que tenim coneixement (segle XIV) era de la família, i es perpetuava d'hereu en hereu. Eren pagesos benestants que acostumaven a casar-se amb les famílies de les pairalies veïnes de la pròpia comarca. Poc a poc s'obriren a famílies d'altres contrades no llunyanes. Mica a mica s'anaren fent rics. El net d'en Francesc Xavier, el meu avi Antoni Bach, va ésser el primer que s'instal·là a viure a Barcelona; va ser advocat i des de la Ciutat Comptal controlà el seu ja gran patrimoni, tot conreant el millor de la societat barcelonina. Va esdevenir una família de gran patrimoni i fortuna.

Vilarrubia Espona, Ramona

Nascuda a Moià, pertanyia a una antiga, rica, i tradicional família de la petita noblesa local. L'origen més antic conegut d'aquesta nissaga és a Castellcir i a Saderra. Era de molta anomenada a l'Osona

Portolà de Requena, Antoni de

Aquest descendent i hereu de la família Portolà, d'en Gaspar de Portolà, descobridor i primer governador de Califòrnia, va néixer a Balaguer (La Noguera). Era una família originària d'Arties (La Vall d'Aran), on eren ramaders molt importants. D'antic eren ja molt rics i pertanyien a la noblesa: Barons de Castellnou de Montsec. Per raons estratègiques de mobilitat respecte als seus ramats, baixaren fins a Balaguer. Una mala gestió del seu patrimoni els conduí a la ruïna i el meu rebesavi es va quedar amb les butxaques buides, no tenint altre solució que anar-se'n a viure allà on no el coneguessin. Fou així, amb una mà al davant i una altra al darrere que s'instal·là a viure a Figueres per tal de veure si amb un bon matrimoni podria refer-se econòmicament. Ho va aconseguir.

Guinart Pi, Antònia de

Natural d'Agullana (Alt Empordà), filla de la nissaga dels Guinart, petita noblesa catalana amb els seus orígens a Celrà (Gironès). L'avi de la meva rebesàvia, com que no era l'hereu, va haver d'estudiar, essent Doctor en ambdós Drets. Va marxar de casa cercant una bona pubilla i la va trobar a Agullana. Allà, en fer-se gran propietari rural pels seus vincles matrimonials, va instal·lar una importantíssima indústria surera, potser la més important d'Europa en el seu moment.

FAMÍLIA FONTCUBERTA

Fontcuberta de Perramón, Josep Eugeni de

Nascut a Vic, era originari d'una antiquíssima família que tenia la pairalia Fontcuberta (més tard Fontcuberta de Baix i Fontcuberta de Dalt) a les afores de Vic. Eren a més molt rics, hisendats de molta anomenada i Ciutadans Honrats de Barcelona. La petita i l'alta noblesa catalana s'havien fos en el matrimoni dels pares del Josep Eugeni. Actualment la família conserva un arxiu documental molt complert. El besavi va instal·lar-se a viure definitivament a Barcelona.

Perramón i Comas del Brugar, Dolors de

Va néixer a la pairalia familiar de La Bisbal d'Empordà. Els seus orígens familiars però, eren a la fortalesa de Ventalló (Baix Empordà). Pertanyien a la més antiga noblesa catalana.

Dalmases i d'Olivart, Xavier de

Barceloní nascut al Palau Dalmases del carrer Montcada. Eren nobles antics. Descendien directament d'en Pau Ignasi de Dalmases i de Ros, primer Marqués de Vilallonga, títol que ostenta en l'actualitat una reneboda meva. Pau Ignasi, home d' exquisida formació i cultura, fundà, l'acadèmia dels Desconfiats, actual Acadèmia de les Bones Lletres. Va ser el primer Conseller del nostre Rei, l'Arxiduc Carles durant la guerra catalana contra Felipe V de Castella. Va anar a negociar la guerra a Roma i a Londres amb la Reina d'Anglaterra. Els orígens més antics d'aquesta nissaga es situen, segons les meves informacions, a Sant Martí Sesgaiol (l'Anoia). Fins els nostres dies els seus descendents han continuat vivint al Palau Dalmases, primera joia del barroc civil a Barcelona.

Olivart Pinzano, Dolores de

Havia nascut i viscut a Les Borges Blanques (Les Garrigues), d' on eren originaris i grans terratinents. Emparentà amb l'altre Olivart de la família. L'endogàmia per tal de conservar i augmentar el nivell social era freqüent. En casar-se passà a viure a Barcelona.

FAMÍLIA FERRER

Ferrer Roig, Joan

Havia nascut a la Vila Nova de Cubelles (avui Vilanova i la Geltrú, Garraf). Pertanyia a una antiga nissaga amb els orígens a Sarrià, Pla de Cabra (Conca de Barberà, Alt Camp). En els seus inicis coneguts es dedicaven a la construcció de botes per a vi; varen ampliar el negoci amb el comerç d'alcohol i vi que exportaven a tot Espanya . Com sigui que el negoci era pròsper, s'aproparen fins a la mar (Vilanova) per comerciar amb les amèriques. El rebesavi Joan, enriquit i amb uns quants cellers a la comarca, s'endinsà en el negoci navilier. No conec, però, més que una nau de la seva propietat.

Nin i Bosch, Victòria

Era nascuda a Vilanova, però els més antics orígens d'aquesta família es situen al Vendrell (Baix Penedès). Era vint anys més jove que el seu marit, el rebesavi, per la qual cosa, va quedar vídua bastant jove. Es va traslladar a viure a Barcelona a un edifici de la seva propietat al carrer Raurich.

Nin i Bosch, Antoni

També era nascut a Vilanova. Era germà de l' anterior rebesàvia, la Victòria, i amb el temps, consogres ja que les seus fills, cosins germans, es casaren entre ells. L' Antoni, que era l'hereu, era advocat. Tenia moltes propietats rústiques i urbanes, aplegant un gran patrimoni. Per la banda dels Nin, les referències existents són molt antigues. Per la banda dels Bosch, venien d'una important família de Calaf. Com es pot veure, l'endogàmia estava a l'ordre del dia.

Ricart Millé, Buenaventura

Va néixer a Vilanova en el sí d'una família de molt bona posició econòmica , que a més estava molt sensibilitzada per l'art. Era la tieta del famós gravador Enric-Cristóbal Ricart i també de l'afamat pintor Alexandre de Cabanyes.

FAMÍLIA PI

Pi i Torrents, Miquel

Si bé aquest rebesavi va néixer a Vilanova, la família Pi, de bona posició, econòmica, era originària de l' Empordà. Els Pi eren propietaris rurals que vivien d'unes bones rentes. El Miquel Pi va ésser alcalde de Vilanova i es va casar amb una cosina seva. Altre vegada l'endogàmia. Si bé documentalment no ho tinc comprovat, aquest rebesavi de la meva dona seria cosí d'un Pi, avantpassat meu, també originari de l'Empordà.

Maranges Pi, Dolors

Cosina del seu marit, era filla d'una acomodada família de l'Escala, Alt Empordà. En casar-se va anar a viure a Vilanova, on continuaren fins a les nostres generacions.

Soler Morell, Pau

Va néixer a Vilanova, ja que la seva família era originària del Garraf. En Pau era un home molt treballador i gran emprenedor, de molta empena. Es va anar a fer les amèriques, on s'enriquí moltíssim i això li va permetre ser un dels promotors del ferrocarril de Vilanova, entre d'altres importants activitats. Va impulsar empreses i negocis. Cedí terrenys de la seva propietat a l'Ajuntament de Vilanova per a la ús dels vilatans.

Romeu Morell, Buenaventura

Si bé no tinc cap referència fiable d'aquesta rebesàvia, crec que era nascuda a Vilanova i que era parenta del seu marit Pau Soler.

FAMÍLIA PUIG

Puig Catasús, Cristòfol

Pertanyia a una família molt antiga de Sant Pere de Ribes, al Garraf. Era originari d'una pairalia, que encara es conserva, i que actualment és el Centre d' Ensenyament "Cal Masset". Els avis d'en Cristòfol, com que no eren hereus, s'havien col·locat com administradors al Mas Solers, als afores de Sant Pere, que era propietat dels frares Agustins Vells, de Barcelona. Amb la desamortització de Mendizàbal va passar a mans dels Maristany, i, amb el temps, es convertí en Casino de Barcelona. En Cristòfol va ésser administrador d'aquesta important finca, on va néixer i on va viure.

Miró, Teresa

Aquesta rebesàvia meva va néixer a Sant Pere de Ribes. Només sé que pertanyia a una família coneguda i extensa del Garraf.

Vendrell Mitjans, Jaume

Era fill d'una família benestant de La Granada, Alt Penedès, on havia nascut. Tenia una botiga de queviures al poble.

Morgades Gili, Carme

Com el seu marit Jaume Vendrell, era nascuda a La Granada en el sí d'una família benestant però no rica. El seu germà fou bisbe de Barcelona. Una neboda d'aquest, orfe de petita, es va casar amb el meu avi, l'Antoni Bach. Aquesta va morir un any després, deixant un nen al meu avi, que cuidà d'ell fins passada la primera infantesa, en que el nen també va morir. Llavors el meu avi es va casar de segones amb la meva avia.

FAMÍLIA MAGRINYÀ

Magrinyà Pedro, Josep

Aquest rebesavi va néixer a Calafell, Baix Penedès. Era fill d'una família de menestrals originària de Montornès, Tarragona. Ell era bracer. El seu nivell econòmic era modest

Vidal Manyer, Madrona

Era filla d'una família arrelada de generacions a Calafell, on va néixer i on s'hi va passar tota la seva vida.

Rovira i Gestí, Josep

Va néixer a Albinyana, Baix Penedès. Pertanyia a una família de les més acomodades del poble. La pairalia “Can Rovira” encara existeix avui. En casar-se en Josep, com que no era hereu s'en va anar a viure a Vilanova.

Nogués Plà, Maria

La rebesàvia Maria, havia nascut a Vilanova, en el sí d'una família arrelada, també de generacions, al Garraf